

Tabulka č. 2: Průměrné hodnoty vypočtené ze škály „Transparentnost a spravedlnost odměňování“

	Transparentní a spravedlivé odměňování
podnik P	2,56
podnik X	2,75
podnik L	2,77
podnik M	2,82
podnik Z	3,00
podnik O	3,24

Pozn. Čím vyšší hodnota průměru, tím hůře zaměstnanci transparentnost, spravedlnost odměňování vnímají.

Dalším důležitým faktorem ovlivňujícím spokojenost je odměňování. Vyjdeme-li z modulu „Odměňování a hodnocení – zdroj motivace“, který využívá škálu „Transparentnost a spravedlnost odměňování“ sestavenou z otázek postihujících vazbu mezi výkonem a výší odměny a současně transparentnost a spravedlnost mzdového systému, získáme opět pořadí podniků od nejhůře hodnoceného podniku O až k nejlépe hodnocenému podniku P. Průměry pro jednotlivé podniky zobrazuje tabulka č. 2.

Pořadí podniků z hlediska hodnocení transparentnosti a spravedlnosti odměňování rovněž více méně koresponduje s rozložením

spokojenosti s platovým ohodnocením v jednotlivých podnicích, kdy nejmenší spokojenost byla zaregistrována u podniku O, zatímco nejvyšší spokojenost byla v podniku P.

Jak vidíme, rozdíly mezi organizacemi jsou v jednotlivých aspektech velké, a to jak z hlediska stylu řízení, tak následně i spokojenosti jejich zaměstnanců. Je pak skoro nemožné, aby se tyto rozdíly nepromítly do kvality služeb či péče poskytované klientům. V článku uvedené skutečnosti představují výzvu pro vedoucí pracovníky, aby se jak spokojeností vlastních zaměstnanců, tak i klientů pravidelně zabývali.

Autor působí ve VÚPSV, v. v. i.

Zajímavosti ze zahraničního tisku

V Eurozóně hrozí ztráta dalších 4,5 milionu pracovních míst

Ze zprávy „Eurozone job crisis: trends and policy responses“, vypracované institutem ILO (International Institute for Labour Studies), vyplývá, že by počet nezaměstnaných v Eurozóně mohl z dosavadních 17,4 mil. vzrůst během příštích čtyř let až na 22 mil., pokud se nezmění dosavadní směřování politiky ve všech zemích Eurozóny. Pokud se nepřijmou cílená opatření na posílení investic v reálné ekonomice, ekonomická krize zesílí a nikdy nenastane ozdravení v oblasti zaměstnanosti.

Dlouhodobější útlum na trhu práce by měl dopady zejména na mladé osoby hledající práci. Nezaměstnanost se od roku 2010 zvýšila ve více než polovině ze 17 zemí euroregionu a více než tři miliony mladých ve věku 15–25 let jsou bez práce. Více než třetina osob v produktivním věku v Eurozóně je nezaměstnaná nebo vyloučená z trhu práce a dlouhodobě nezaměstnanost stoupá.

Riziko se týká i silnějších ekonomik Eurozóny, i v zemích, kde zaměstnanost od roku 2008 stoupla (v Rakousku, Belgii, Německu, Lucembursku a na Maltě), se začínají objevovat známky toho, že by se situace na trhu práce nemusela dále zlepšovat. Úbytek pracovních míst se může dokonce prohloubit, protože podniky se podle všeho snažily udržet si zaměstnance v naději, že se ekonomické podmínky zlepší. Pokud se tak nestane, nebudou toho schopny a dojde ke ztrátám pracovních míst. Všechno ukazuje na riziko prodloužení recese na trhu práce ohrožující udržitelnost jednotné měny. Situace na trhu práce současně vyvolává sociální neklid a podkopává důvěru v banky a finanční systém, národní vlády a evropské instituce.

Podle zprávy však existuje možnost docílit v Eurozóně oživení, pokud jádrem strategie růstu budou pracovní místa. Doba pro přijetí odpovídajících opatření se však podle autorů krátí. Materiály přijaté nedávno Mezinárodní konferencí práce „ILO Global Jobs Pact“ a „Call for Action on the youth employ-

ment crisis“ nabízejí portfolio politik, jak by mohly země Eurozóny pokračovat.

Podle autorů zprávy vedla úsporná opatření k slabšímu ekonomickému růstu a zhoršení ekonomické situace bank, nižším investicím a ztrátám pracovních míst. Autoři také upozorňují na to, že ekonomiky Eurozóny, kde stoupá nezaměstnanost, mají omezené zdroje na pomoc osobám hledajícím práci. Opačná situace je v silnějších ekonomikách. Financovat programy na podporu zaměstnanosti tam, kde je to třeba, by mohla pomoci dohoda o rozšíření daňového základu dosažená prostřednictvím sociálního dialogu.

K překonání pasti úsporných opatření zpráva doporučuje

- obnovit poskytování úvěrů malým podnikům ze strany finančních institucí a dosáhnout toho, aby jejich ztráty šly k tíži majitelů, což by bylo nejen spravedlivé, ale snížilo by to také potřebu využívat k tomu prostředky daňových poplatníků a přijímat další úsporná opatření;
- podpořit investice a osoby hledající práci, zejména mladé nezaměstnané. Jistá „garance pro mladé (youth guarantee)“ s náklady odhadovanými na méně než 0,5 vládních výdajů Eurozóny by mohla být zavedena velmi rychle. K jejímu finančnímu

Ženy ve veřejném sektoru jsou více ohroženy ztrátou zaměstnání

Veřejný sektor v zemích EU nabízí mnoho vysoce kvalifikovaných pracovních příležitostí a je hlavním zdrojem zaměstnanosti pro ženy, v poslední době však byly tyto pozice rušeny v důsledku úsporných opatření. Podle společné studie ILO a EK „Public Sector Adjustment in Europe“ byly ženy pracující ve veřejném sektoru zvláště silně zasaženy snižováním počtu pracovních míst, mezd a benefitů, což by mohlo vážně negativně ovlivnit pokrok dosažený v oblasti genderové rovnosti.

Ze studie vyplývá, že ženy ve Francii, Irsku, Nizozemsku, Švédsku a ve Velké Británii mají nejvíce co ztratit vzhledem k vážné závislosti (45–50 %) jejich zaměstnanosti na veřejném sektoru, zvláště pokud jde o výše postavené pozice.

Po celé Evropě jsou ženy ve veřejném sektoru lépe zastoupeny než v sektoru soukromém, což je dáno vyššími mzdami stejně jako existencí většího podílu kvalifikovaných pracovních míst, jež vyžadují vzdělanější pracovní sílu.

Ve Velké Británii je 28 % žen ve veřejném sektoru považováno za „lépe vzdělané“ ve srovnání s pouze 18 % v soukromém sektoru. V Litvě je počet „lépe vzdělaných“ žen pracujících ve veřejném sektoru dvojnásobný oproti sektoru soukromému.

A právě tato vysoce kvalifikovaná místa, jež nejde snadno nahradit podobnými pracovními místy v soukromém sektoru, byla zrušena v důsledku úsporné politiky ve veřejném sektoru.

I v případě nízkokvalifikovaných pracovních míst byly mzdy ve veřejném sektoru obecně vyšší než v soukromém sektoru a přispívaly k redukci mzdové diskriminace, zvláště v zemích s nízkou nebo nestanovenou minimální mzdou v soukromém sektoru.

Tato mzdová výhoda pro ženy pracující ve veřejném sektoru se změnila v mzdovou nevýhodu, jak je možné vidět v řadě evropských zemí, jako je Maďarsko, Rumunsko či Nizozemsko. Dosud platilo, že mzdové rozdíly mezi muži a ženami byly ve veřejném sektoru menší než v ostatních sektorech. Úsporná opatření však povedou k tomu, že více žen opustí trh práce, bude pokračovat krácení sociálních výdajů, zvýší se podíl neplacené práce tradičně vykonávané ženami, což dále přispěje k genderové nerovnosti. Jedinou nadějí v tomto směru je, že země EU brzy upustí od úsporných opatření.

zajištění by mohlo být využito Evropských strukturálních fondů spolu se zapojením EIB;

- řešit rozdíly v konkurenceschopnosti jednotlivých zemí Eurozóny, což by pro sociální dialog otevřelo novou možnost zajistit, aby
 - 1) v silnějších ekonomikách pracovní příjmy rostly v souladu s růstem produktivity;

- 2) v zemích s deficitem byla úprava příjmů doplněna politikou na podporu růstu ekonomiky;
- 3) se zabránilo spirálovitému snižování mezd a omezování práv pracovníků.

Podle Raymonda Torrese, hlavního autora zprávy, je dohodnout se na vhodné stra-

tegií vzhledem k odlišné situaci v jednotlivých zemích složitější, avšak bez rychlé změny v politice s cílem docílit důvěry, podpory zaměstnanců a podniků bude těžké zavést reformy nutné k tomu, aby se Eurozóna dostala zpět na cestu stability a růstu.

Zdroj: ILO

Informační servis čtenářům

Novinky z knižního fondu

Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz v České republice za rok 2011.

Praha, Český statistický úřad 2012. - 181 s.

Polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych. / Kolaczek, Bożena

Warszawa, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych 2010. - 284 s. - ISBN 978-83-61125-31-0.

Slovník sociologických pojmů. 610 hesel. / Jandourek, Jan

Praha, Grada Publishing 2012. - 258 s. - ISBN 978-80-247-3679-2.

Protecting pension rights in times of economic turmoil. / Stevens, Yves [EDI]

Cambridge, Intersentia 2011. - xiii, 196 s. - ISBN 978-94-000-0161-9.

Ageing populations in post-industrial democracies. Comparative studies of politics and politics. / Vanhuysse, Pieter [EDI] - Goerres, Achim [EDI]

Ebington, Routledge 2012. - xx, 272 s. - ISBN 978-80-0-415-60382-9.

Routledge/ECPR studies in European political science; Vol. 76

Koordinovaná rehabilitace. / Bruthansová, Daniela - Jeřábková, Věra

Praha, Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i., 2012. - 76 s. - ISBN 978-80-7416-102-5.

Sociální služby a příspěvek na péči k 1. 7. 2012.

/ Králová, Jarmila - Rážová, Eva

Olomouc, ANAG 2012. - 463 s. - ISBN 978-80-7263-748-5.

Zaměstnávání občanů se zdravotním postižením, důchodců, mladistvých a studentů, absolventů škol, žen, agenturních zaměstnanců a dalších kategorií.

Olomouc, ANAG 2012. - 230 s. - ISBN 978-80-7263-751-5.

Free movement of workers and labour market adjustment. Recent experiences from OECD countries and the European Union.

Paris, OECD 2012. - 298 s. - ISBN 978-92-6417717-8.

IHarmonizace fiskální a sociální politiky v EU? Souhrnná publikace z vědeckopopularizačního semináře pořádaného dne 4. května 2012 v Moravském zemském muzeu v Brně vysokou školou NEWTON College, a.s.

Praha, Vzdělávací středisko pro podporu demokracie 2012. - 186 s. - ISBN 978-80-904281-8-8.

Jobs for immigrants. Volume 3: Labour market integration in Austria, Norway and Switzerland.

Paris, OECD 2012. - 278 s. - ISBN 978-92-64-16752-0.

Snižování mezd s cílem posílit konkurenceschopnost a omezit nezaměstnanost může podle odborníků ILO ohrozit ekonomický růst, protože může vyvolat pokles domácí spotřeby. Vyjádřili se tak poté, co ECB (Evropská centrální banka) ve své měsíční zprávě na srpen požadovala flexibilnější způsob stanovování mezd, např. snižování minimálních mezd, doprovázené opatřeními na posílení konkurenceschopnosti. Pokles mezd obvykle vede k růstu exportu, snižuje však domácí spotřebu, která má na růst také vliv. Za současné ekonomické nejistoty není jasné, zda by snižování mezd bylo dostatečné k podnícení zvýšených investic. Podle Patricka Belsera, hlavního editora Global Wage Report, vydávaného ILO, platí, že pokud pokles mezd sníží domácí spotřebu více, než zvýší export a investice, má to negativní vliv na růst ekonomiky. To podle něj vysvětluje, proč pokles mezd v období krize může ve skutečnosti vést ke spirálovému poklesu agregované poptávky a cenové deflaci spíše než k rychlému ekonomickému oživení. ILO varuje, že snaha dosáhnout konkurenceschopnosti pomocí nižších jednotkových nákladů práce, snižováním mezd nebo jejich pomalejším růstem oproti produktivitě, nebude globálně udržitelná. Pokud bude ke krácení mezd docházet současně ve všech zemích, k žádné konkurenční výhodě nedojde a celkové snižování mezd negativně ovlivní spotřebu a může vést k celosvětovému poklesu poptávky a zaměstnanosti. Také růst mezd, který je systematicky pod úrovní růstu produktivity, není udržitelný, což platí i obráceně. Cílem by mělo být, aby produktivita a mzdy rostly stejným tempem.

Z domácího tisku

Evropské fondy na MPSV ostudu nedělají.

/ KVÁČA, Vladimír

In: Národní pojištění. - Roč. 43, č. 7 (2012), s. 3-4.:obr.

Stručná informace o operačních programech, které řídilo a řídí MPSV, a o přípravě nového programového období.

Pozůstalostní důchody v roce 2012. / LANG, Roman - PELIKÁNOVÁ, Helena

In: PSK - Personální a sociálně právní kartotéka. - Roč. 15, č. 7 (2012), s. 13-17.

II. pilíř penzijního systému - pojistné na důchodové spoření. / URBAN, Radek

In: Národní pojištění. - Roč. 43, č. 7 (2012), s. 8-10.

Problematika pojistného pro osoby, které vstoupí do II. pilíře. Pojistné na důchodové spoření. Poplatník. Plátce a plátcova pokladna. Předmět, základ a sazba pojistného.

Dopady změn daně z přidané hodnoty na reálné příjmy domácností. / DUŠEK, Libor

- JANSKÝ, Petr

In: Politická ekonomie. - Roč. 60, č. 3 (2012), s. 309 - 329.:obr.,tab.,-lit.

Hlavní úkol pro rok 2012. / RAMIANOVÁ, Jiřina

In: Národní pojištění. - Roč. 43, č. 7 (2012), s. 20-23.:obr.,tab.,-lit.

Hlavní úkoly LPS. Dopady legislativních změn na činnost LPS. Eliminace nedodělků. Statistické údaje a grafy dokumentující činnost LPS od r. 2009 do 31. 5. 2012.

Sociální práce jako nová tržní příležitost? / HOLASOVÁ, Věra

In: Sociální práce/Sociální práce. - Roč. 12, č. 2 (2012), s. 126 - 137.:tab., -lit.

Změny v sociální práci, které přinesly důraz na ekonomickou racionalitu a zavádění trhu. Vysvětlení pojmů jako ekonomizace a modernizace sociální práce. Analýza ekonomizace sociální práce pro klienty, sociální pracovníky a organizace.

Problematika realizace rodinné péče o osobu se sníženou soběstačností. / FORMÁNKOVÁ, Petra - NOVOTNÝ, Aleš - EFENBERKOVÁ, Marcela

In: Kontakt. - Roč. 14, č. 2 (2012), s. 159 - 170. : obr.,tab.,-lit.

Na cestě k funkčnímu systému ochrany práv dětí. / MACELA, Miloslav

In: Právo a rodina. - Roč. 14, č. 7 (2012), s. 16-20. Pokrač.: -lit.

Informace o rozsáhlé novele zákona o sociálně-právní ochraně dětí, projednávané v Poslanecké sněmovně. Hlavní nedostatky stávajícího systému. Změny v činnosti orgánů sociálně-právní ochrany a v oblasti pěstounské péče.

Moderní politika státu vůči mladým lidem. / URBAN, Michal

In: Národní pojištění. - Roč. 43, č. 7 (2012), s. 5-7.

Státní politika vůči mladým lidem. Informace o strategii podpory mládeže „Koncepte státní politiky pro oblast dětí a mládeže 2007-2013. Klíčové oblasti, cíle.

Novinky v koordinaci mezi subjekty působícími v této oblasti.

Práce v ČR je zdaněna nadprůměrně.

In: Národní pojištění. - Roč. 43, č. 7 (2012), s. 34.

Stručné srovnání zdanění práce v ČR s vybranými zeměmi OECD (v r. 2011).